

**Міністерство освіти і науки України
Житомирський державний університет імені Івана Франка**

**Природничий факультет
Кафедра зоології**

Бакалаврська робота на тему:

**МОЛЮСКИ РОДИНИ UNIONIDAE P. УЖ
(ВИДОВЕ БАГАТСТВО, ПОШИРЕННЯ,
ПОПУЛЯЦІЙНА СТРУКТУРА)**

Виконала:

студентка 4 курсу, 45 групи
спеціальності «6.040102 Біологія»

Кобилинська В. М.

Науковий керівник:

к.б.н., старший викладач

Васільєва Л. А.

Житомир – 2014

Зміст

Вступ.	3
Розділ 1. Огляд літератури.	6
1.1. Загальна характеристика р. Уж.....	6
1.2. Стан вивчення перлівницевих р. Уж.	12
Розділ 2. Матеріал і методи дослідження.	15
2.1. Матеріал.	15
2.2. Методи дослідження.	17
2.3. Охорона праці.	18
Розділ 3. Видове багатство та поширення Unionidae у р. Уж.	21
Розділ 4. Популяційна структура поселень перлівницевих, біоценотичні зв'язки.	25
4.1. Щільність населення різних видів уніонід.	25
4.2. Статева структура поселень Unionidae.	26
4.3. Зараженість перлівницевих кліщами роду <i>Unionocola</i> ..	28
4.4. Заселення перлівницевих личинками гірчака.....	31
Розділ 5. Використання матеріалів бакалаврської роботи під час викладання курсу біології у загальноосвітній школі.	35
Висновки.	62
Список використаних джерел.	63

ВИСНОВКИ

1. Серед 9 досліджуваних місць збору у р. Уж виявлено п'ять видів перлівницевих, а саме: *U.pictorum*, *U.tumidus*, *U.crassus*, *A.anatina* та *P.complanata*.

2. Найбільше видове різноманіття характерне для р. Уж у пункті «м. Коростень – 7», де виявлено 4 види.

3. Зустрічальність видів родини різна, найвища характерна для *U.pictorum*, що зареєстрований у всіх місцях збору, а найнижча – *P.complanata* (11,1%), що відмічена лише для одного місця – с. Сарновичі.

4. Щільність населення перлівницевих коливається у межах 1-7 екз./м². Середні значення даного показника є найвищими у перлівниці *U.pictorum* (4,7), найнижчими – у беззубки *P.complanata*, що трапляється лише поодинокі.

5. У перлівниць *U.pictorum* та *U.tumidus* та беззубки *A.anatina* відмічено інвазію кліщів роду *Unionicola*. Імаго зареєстровано на зябрах і мантиї молюсків. Інтенсивність інвазії становить 1-16 екз./особ.

6. Заселення личинками гірчака відмічено для *U.pictorum* та *U.tumidus* р. Уж (м. Коростень), що локалізувались у зябрах. Інтенсивність заселення становить 1-5 екз./особ.

7. Дано рекомендації щодо використання матеріалів роботи у навчально-виховному процесі ЗОШ.

Резюме

Кобилинська В.М. МОЛЮСКИ РОДИНИ UNIONIDAE P. УЖ (ВИДОВЕ БАГАТСТВО, ПОШИРЕННЯ, ПОПУЛЯЦІЙНА СТРУКТУРА)

Бакалаврська робота

Серед 9 досліджуваних місць збору у р. Уж виявлено п'ять видів перлівницевих, а саме: *U. pictorum*, *U. tumidus*, *U. crassus*, *A. anatina* та *P. complanata*. Зустрічальність видів родини різна, найвища характерна для *U. pictorum*, що зареєстрований у всіх місцях збору, а найнижча – *P. complanata* (11,1%). Щільність населення перлівницевих коливається у межах 1-7 екз./м². У *U. pictorum* та *U. tumidus*, *A. anatina* відмічено інвазію кліщів роду *Unionicola*. Імаго зареєстровано на зябрах і мантиї молюсків. Інтенсивність інвазії становить 1-16 екз./особ. Заселення личинками гірчака відмічено для *U. pictorum* та *U. tumidus* р. Уж, що локалізувались у зябрах. Інтенсивність заселення становить 1-5 екз./особ.

Ключові лова: Unionidae, видове багатство, поширення, популяційна структура.

Резюме

Кобылинская В.М. МОЛЛЮСКИ СЕМЕЙСТВА UNIONIDAE Р. УЖ (ВИДОВОЕ БОГАТСТВО, РАСПРОСТРАНЕНИЕ, ПОПУЛЯЦИОННАЯ СТРУКТУРА)

Бакалаврская работа

Среди 9 исследуемых мест сбора в р. Уж обнаружено пять видов перловицевых, а именно: *U. pictorum*, *U. tumidus*, *U. crassus*, *A. anatina* и *P. complanata*. Встречаемость видов семейства разная, самая высокая характерна для *U. pictorum*, что зарегистрирован во всех местах сбора, а самая низкая – *P. complanata* (11,1 %). Плотность населения перловицевых колеблется в пределах 1-7 экз./м². В *U. pictorum* и *U. tumidus*, *A. anatina* отмечено инвазию клещей рода *Unionicola*. Имаго зарегистрированы на жабрах и мантии моллюсков. Интенсивность инвазии составляет 1-16 экз./особь. Заселение личинками горчака отмечено для *U. pictorum* и *U. tumidus* р. Уж, что локализовались в жабрах. Интенсивность заселения составляет 1-5 экз./особь.

Ключевые слова: Unionidae, видовое богатство, распространение, популяционная структура.